योगी वृद्धः च

● (सं०) वेदम्, तमिळुनाडु

पूर्वं कश्चन योगी आसीत् । सः अष्ट अपि सिद्धीः प्राप्य हिमालयात् आगत्य बहूनि अद्भुतकार्याणि प्रदर्शयन् जनेषु महत् आश्चर्यं जनयति स्म । जनाः तदीयानि कृत्यानि दृष्ट्वा प्रभाविताः सन्तः तस्मै फलादीनि अर्पयन्ति स्म । तं महात्मानं भावयन्ति स्म च । एतस्मात् तस्य योगिनः महान् सन्तोषः । अहं महायोगी अस्मि इति भावयन् सः कदाचित् 'तिरुवल्लिक्केणी'प्रदेशम् आगतवान् ।

मार्गे तेन कश्चन विलक्षणः वृद्धः दृष्टः । सः वृद्धः भूमौ खननं कृत्वा एकं सस्यम् आरोपयन् आसीत् । मूलभागम् उपरि कृत्वा पर्णादियुक्तः भागः गर्ते निधाय मृत्तिकया तेन गर्तः पूरितः । ततः एकं रन्ध्रयुतं घटं स्वीकृत्य सः अनतिदूरस्थात् तटाकात् जले मज्जयित्वा सस्यं जलेन सेक्तुं प्रयत्नं कृतवान् । जनाः तं दृष्ट्वा हसितवन्तः ।

योगी तस्य समीपं गत्वा - ''भोः; त्वं किं मूर्खः ? तव कार्यं सर्वं व्यर्थं ननु । किम् एतावदपि अजानन् अहो, कीदृशः मूढमतिः त्वम् ?'' इति उक्तवान् ।

तदा सः वृद्धः मुखम् उन्नीय तं योगिनं सकृद् दृष्ट्वा अवदत् - ''अहो, भवान् खलु अष्ट सिद्धीः आप्तवान् योगिवर्यः ! नमो भवते ! लोके बहवः उत्तमाः मार्गाः सन्ति चेदपि भवान् तु क्षुल्लकसिद्धिप्रदर्शनेन जनान् वञ्चयन् कालं यापयति । किम् एतत् प्रशस्तं कार्यं स्यात् ? भवतः कार्यात् अपि मम एतत् कार्यं वरम् । यतः मम कार्यं मूर्खतापूर्णं स्यात् चेदपि कस्यापि हानिकरं तु नास्ति भवतः कार्यमिव'' इति ।

एतस्य श्रवणात् सः योगी आश्चर्येण स्तब्धः । सः चिन्तितवान् - 'अहं बहुत्र अटित्वा एताः सिद्धीः प्राप्तवान् । किन्तु मया क्रियमाणम् एतत् सर्वं रन्ध्रयुतेन घटेन क्रियमाणं जलसेचनम् इव किं व्यर्थम् एव ? एषः मम नेत्रे उन्मीलितवान् । अतः एषः सामान्यः न । मम गुरुः एव अयम्' इति । ततः सः झटिति तस्य वृद्धस्य पादौ गृहीत्वा साष्टाङ्गनमस्कारं कृत्वा - ''महात्मन् ! मां तव शिष्यत्वेन स्वीकुरु कृपया'' इति प्रार्थितवान् ।

तदीयां प्रार्थनां पुरस्कुर्वन् सः वृद्धः तदानीमेव तं योगिनं शिष्यत्वेन अङ्गीकृतवान् । ततः तौ उभो अपि भगवतः विष्णोः सेवायां मग्नौ जातौ ।

सः वृद्धः एव 'पेयाल्वार्' इति ख्यातः । तस्य शिष्यः 'तिरुमलिसै आल्वार्' इति विख्यातः अभवत् । द्वादशसु आल्वारेषु अन्यतमौ स्तः तौ ।